

A

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

ASG wewn. 3434/79

~~JAWNE~~

~~SAKOWSKIEGO~~

~~ROZKAZ~~

Egz. Nr.....1

Plk doc. dr Jerzy MACHURA

**WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI
WSPÓLDZIAŁANIA ARMII LOTNICZEJ
Z INNYMI RODZAJAMI WOJSK I SIŁ
ZBROJNYCH**

43595

WARSZAWA

MARZEC

1979

A

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

ASG wewn. 3434/79

JAWNE

~~SAKROWNEGO~~

~~PODLEGŁE~~

Egz. Nr. 1

Plk doc. dr Jerzy MACHURA

**WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI
WSPÓLDZIAŁANIA ARMII LOTNICZEJ
Z INNYMI RODZAJAMI WOJSK I SIŁ
ZBROJNYCH**

Wydanie 1979
Zbiórka Specjalna
Klasyfikacja

43595

WARSZAWA

MARZEC

1979

JAWNE

~~SECRET~~
~~SECRET~~

ASG wewn.3434/79

~~SECRET~~
Egz. nr ... 1

Podpis
.....
[Dz. N. Nr. 11 poz. 95]
art. 69 ust. 2
Ustawa z dnia 22 stycznia 1965 roku
PODSZAWA

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

płk doc.dr Jerzy MACHURA

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI WSPÓLDZIAŁANIA
ARMII LOTNICZEJ Z INNYMI RODZAJAMI WOJSK
I SIŁ ZBROJNYCH

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Dział Zbiorów Specjalnych

~~SECRET~~ 43595

WYDAWAL

W niniejszym opracowaniu przedstawione zostały węzłowe zagadnienia organizacji współdziałania armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk frontu, z sąsiadami i innymi rodzajami sił zbrojnych.

Opracowanie może służyć jako materiał uzupełniający dla słuchaczy III kursów Akademii Sztabu Generalnego WP, a także dla kursów podyplomowych.

S P I S T R E Ś C I

	Str.
W e t ę p	4
1. Współdziałanie armii lotniczej z innymi rodzajami wojek frontu	5
2. Współdziałanie armii lotniczej z sąsiadami i innymi rodzajami sił zbrojnych	15
Z a k o ń c z e n i e	20

W S T Ę P

Armia lotnicza jest związkim operacyjnym wchodzącym w skład frontu. Większość zadań bojowych wykonuje w ramach operacji frontowych, współdziałając ze związkami operacyjnymi wojsk lądowych i rodzajami wojsk danego frontu oraz sąsiadami.

Armia lotnicza wykonuje także zadania bojowe wykraczające poza ramy operacji frontowych - między innymi bierze udział w operacjach powietrznych, siły jej wykorzystywane są w systemie OPK itp. W czasie wykonywania tych zadań może ona współdziałać z lotnictwem dalekiego zasięgu, sąsiadującymi wojskami OPK, a także marynarką wojenną i jej lotnictwem oraz innymi rodzajami wojsk i sił zbrojnych.

Współdziałanie armii lotniczej z wymienionymi rodzajami wojsk i sił zbrojnych organizowane jest na podstawie obowiązujących dokumentów normatywnych, między innymi niedawno wprowadzonej instrukcji organizacji współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem frontowym^{1/}. Na podstawie tych dokumentów, w czasie ćwiczeń, wielokrotnie organizowano współdziałanie lotnictwa z innymi rodzajami wojsk i sił zbrojnych.

Doświadczenia i wnioski z ćwiczeń pozwoliły na wypracowanie szeregu praktycznych rozwiązań w zakresie organizacji współdziałania, które uwzględnione zostały w niniejszym opracowaniu.

^{1/} - Instrukcja organizacji współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem frontowym w ZSZ Państw Uczestników Układu Warszawskiego, MON - DWL POZNAŃ 1978.

1. Współdziałanie armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk frontu.

Głównym organizatorem współdziałania pomiędzy związkami operacyjnymi i rodzajami wojsk frontu jest dowódca frontu. Na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy frontu współdziałanie może także organizować sztab frontu. Na niższych szczeblach dowodzenia współdziałanie organizują także dowódcy i sztaby związków operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych. Dowódcy i sztaby związków operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych są także organizatorami współdziałania z lotnictwem.

Szefowie rodzajów wojsk na tych szczeblach dowodzenia, zgodnie z decyzjami i wytycznymi do współdziałania swoich dowódców, uzgadniają określone zagadnienia współdziałania z lotnictwem. Na szczeblu frontu uzgadniają współdziałanie z dowódcą armii lotniczej, przedstawicielami sztabu armii lotniczej oraz Szefem Centrum Dowodzenia Bojowego Lotnictwem Myśliwskim /CDB LM AL/. Na szczeblu armii ogólnowojskowej /Panc/ z szefem Centrum Dowodzenia Bojowego AL, a na szczeblu dymizji /DZ, DPanc/ z Szefem Grupy Dowodzenia Bojowego /GDB/ lotnictwem.

Organizacja współdziałania lotnictwa z wojskami lądowymi obejmuje ustalenie /uzgodnienie/ wspólnych działań bojowych /jednocześnie, kolejnych/ mających na celu wykonanie określonych zadań bojowych.

Współdziałanie organizuje się według zadań, na całą głębokość operacji, w okresie poprzedzającym każde działania. Realizacja współdziałania obejmuje praktyczne wykonawstwo ustalonych /uzgodnionych/ przedsięwzięć /zadań/ w określonym czasie i miejscu przez współdziałające strony.

Podwaliny organizacji współdziałania armii lotniczej z armiami ogólnowojskowymi /Panc/ i rodzajami wojsk określa dowódca frontu ogłaszając zamiar przeprowadzenia operacji frontowej. Rozmach operacji, główny kierunek uderzenia frontu, jego zadania, rola i miejsce poszczególnych związków operacyjnych w ich wykonaniu z zasady zawsze wyraźnie wskazują

kierunki prac przygotowawczych do organizacji i uzgodnienia współdziałania związków operacyjnych i rodzajów wojsk frontu z lotnictwem.

Doświadczenia ćwiczeń wskazują, że uzgodnienia współdziałania na szczeblu frontu prowadzone są, najczęściej w trybie roboczym, już w trakcie wypracowania decyzji. Przedstawiciele rodzajów wojsk, oddziałów sztabu frontu w czasie przygotowywania propozycji i materiałów do decyzji uzgadniają współdziałanie z lotnictwem na okres wykonywania poszczególnych zadań bojowych /zadania bliższe, dalsze, wprowadzenie drugiego rzutu/ przez wojska frontu w operacji zaczepnej. Z ramienia armii lotniczej uzgodnieniem współdziałania najczęściej kieruje szef grupy operacyjnej lotnictwa, stale przebywającej w sztabie frontu.

W tym czasie celowe jest uzgodnienie następujących zagadnień współdziałania lotnictwa z innymi rodzajami wojsk:

- wstępny podział wysiłku lotnictwa przeznaczonego na operację według zadań;
- główny wysiłek i obiekty rozpoznania powietrznego;
- wybór obiektów i ogólny podział sił wojsk rakietowych i lotnictwa na pierwsze uderzenie jądrowe frontu;
- ogólny podział obiektów do niszczenia środkami konwencjonalnymi przez lotnictwo, wojska rakietowe i artylerię w/g zadań i dni operacji;
- sposoby działań bojowych wojsk OPL i lotnictwa myśliwieckiego w czasie osłony wojsk i obiektów tyłowych frontu;
- wstępne ustalenie przedsięwzięć realizowanych przez wojska lądowe na korzyść lotnictwa;
- inne zagadnienia wynikające z potrzeb danej operacji.

Rezultaty uzgodnień współdziałania pomiędzy lotnictwem i innymi rodzajami wojsk frontu, w trakcie wypracowania decyzji, zestawiane są w formie projektu planu współdziałania i znajdują także bezpośrednie odbicie w decyzji dowódcy frontu do prowadzenia operacji.

Współdziałanie na szczeblu frontu organizuje dowódca frontu, równocześnie ze stawianiem zadań bojowych podległym związkom operacyjnym, w tym i armii lotniczej. Podstawę do organizacji współdziałania jest decyzja dowódcy frontu o prowadzeniu operacji, plan operacji oraz plan współdziałania wojsk frontu w czasie prowadzenia operacji zaczepnej. Organizując współdziałanie dowódca frontu ustala /precyzuje/: cele i warunki współdziałania związków operacyjnych i rodzajów wojsk w czasie wykonywania zadań wspólnymi siłami; zakres i charakter świadczeń jednego związku /rodzaju wojsk/ na korzyść drugiego; sposoby wykonywania zadań wspólnymi siłami, zasady dowodzenia współdziałającymi związkami i ich zabezpieczenia.

W czasie organizacji współdziałania w odniesieniu do armii lotniczej dowódca frontu ustala:

- zadania wykonywane wspólnymi siłami lotnictwa i innych rodzajów wojsk frontu, oraz sposoby ich wykonania;
- siły lotnictwa przeznaczone do wykonywania zadań wspólnie z innymi rodzajami wojsk frontu;
- warunki współdziałania lotnictwa z innymi rodzajami wojsk w czasie wykonywania wspólnych zadań;
- zasady dowodzenia siłami wykonującymi wspólne zadania i ich zabezpieczenia.

Ustalenia te dotyczą konkretnych związków operacyjnych i rodzajów wojsk i mają charakter ustaleń w generalnych, wskazujących kierunki rozwiązań szczegółowych. Można je zatem traktować jako swego rodzaju wytyczne do opracowania szczegółów współdziałania różnych rodzajów wojsk w czasie wspólnego wykonywania konkretnych zadań bojowych.

Organizację współdziałania na szczeblu frontu kontynuuje sztab frontu w czasie szczegółowego planowania wykonania poszczególnych zadań przez wojska frontu, przed rozpoczęciem operacji i w trakcie jej trwania. Ten etap organizacji współdziałania polega na uzgodnieniu wspólnych działań bojowych związków operacyjnych i rodzajów wojsk na okres wykonywania

określonych zadań bojowych w trakcie operacji.

Między innymi w czasie szczegółowego planowania pierwszego uderzenia jądrowego frontu kontynuowane jest uzgadnianie wspólnych działań bojowych wojsk rakietowych i lotnictwa w tym uderzeniu.

W przedsięwzięciu tym najczęściej bierze udział: Szef Wojsk rakietowych i artylerii frontu oraz szef sztabu armii lotniczej, którzy osobiście uzgadniają następujące zagadnienia współdziałania:

- dokonują klasyfikacji obiektów uderzeń i podział ich do niszczenia przez lotnictwo i wojska rakietowe;
- ustalają moce i rodzaje uderzeń jądrowych na poszczególne obiekty, oraz kolejność ich niszczenia;
- uzgadniają grafik wspólnych działań bojowych wojsk rakietowych i lotnictwa w czasie pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Na zakończenie tego przedsięwzięcia bardzo często przeprowadzona jest rozgrywka /trening/ przeprowadzenie pierwszego uderzenia jądrowego frontu, co także można traktować jako element składowy organizacji współdziałania.

Jak wiadomo w czasie prowadzenia operacji zaczepnej, bez stosowania środków jądrowych, plan pierwszego uderzenia jądrowego frontu będzie systematycznie korygowany i uzupełniany. Korygowane i uzupełniane będą także uzgodnienia dotyczące wspólnych działań bojowych lotnictwa i wojsk rakietowych w pierwszym uderzeniu jądrowym frontu.

W czasie planowania operacji uzgadnia się także szczegóły współdziałania lotnictwa z armiami ogólnowojskowymi /Panc/ i rodzajami wojsk na okresy wykonywania poszczególnych zadań przez wojska frontu.

Na okres przełamania obrony nieprzyjaciela uzgadnia się wspólne działania lotnictwa z wojskami rakietowymi i artylerią w czasie ogniowego przygotowanie ataku i wsparcie natarcia wojsk lądowych, przede wszystkim na odcinku przełamania. Szczególną uwagę zwraca się na zaplanowanie wspólnej działalności ogniowej zgodnie z potrzebami nacierających

wojsk i warunkami terenowymi. Dużo uwagi poświęca się także uzgodnieniu działań bojowych śmigłowców wsparcia ogniowego z artylerią piernozorutowych związków taktycznych oraz naziemnymi środkami OPL.

Na okres bitwy spotkaniowej szczegółowo uzgadnia się wspólną działalność rozpoznawczą zmierzającą do wykrycia zbliżających się sił nieprzyjaciela, a szczególnie oddziałów i związków pancernych. Dokładnie planuje się siły lotnictwa i wojsk raketowych i artylerii w celu uzyskania przewagi ogniowej nad nieprzyjacielem, skutecznego wsparcia ogniowego oddziałów piernozorutowych i desantów taktycznych w czasie uchwytowania i utrzymywania ważnych rubieży /obiektów/, a także ogniowego zabezpieczenia skrzydeł rozwijanych do natarcia wojsk i w czasie ich walki w toku bitwy spotkaniowej.

Na okres wprowadzenia do bitwy drugiego rzutu frontu szczegółowo uzgadnia się zadania i obiekty rozpoznania powietrznego dla potrzeb tego zadania, a także wspólne działania wojsk raketowych, lotnictwa i artylerii podczas ogniowego /jądrowego/ przygotowania wprowadzenia i wsparcia działań drugiego rzutu frontu.

Podobne zagadnienia współdziałania uzgadnia się na okres odpierania przeciwwuderzenia, pościgu, desantowania i działań desantów powietrznych i wykonywania innych zadań uwzględniając potrzeby i właściwości wykonania każdego z nich.

Na okres wykonywania każdego z wymienionych zadań oraz na okres całej operacji, uzgadniane jest współdziałanie pomiędzy armią lotniczą a wojskami OPL frontu. Uzgodnienia te dotyczą wspólnego wykorzystania lotnictwa myśliwskiego i naziemnych środków OPL w systemie OPL wojsk i obiektów tyłowych frontu, powiadomienia o nalotach nieprzyjaciela, dowodzenia i realizacji współdziałania, wspólnych przedsięwzięć walki radioelektronicznej, a także zapewnienia bezpieczeństwa lotów własnego lotnictwa w strefach ognia środków OPL. Rezultaty uzgodnienia współdziałania pomiędzy armią lotniczą a szefostwem wojsk OPL frontu ujęte zostają w planie obrony przeciwlotniczej wojsk frontu i stanowią podstawę do

uzgodnień i realizacji współdziałania lotnictwa z naziemnymi środkami OPL na niższych szczeblach dowodzenia.

W uzgadnianiu tego współdziałania z zasedy bierze udział szef CDB LM AL, a zespół planowania CDB LM AL może brać udział w opracowaniu elementów lotniczych w planie obrony przeciwlotniczej wojsk frontu.

Oddzielnego uzgodnienia wymagają zagadnienia współdziałania armii lotniczej z wojskami raketowymi i artylerią, wojskami OPL, a często także innymi rodzajami wojsk na okres pierwszego i kolejnych nalotów pierwszej operacji powietrznej prowadzonej w celu zdobycia panowania w powietrzu na TDW. Jak wiadomo operacja taka planowana jest na wyższym szczeblu. Siły frontu uczestniczą w tej operacji, wykonując określone zadania bojowe. Najczęściej frontowi zleca się niszczenie i obездwładnianie środków OPL, lotnisk systemu dowodzenia, a często także środków przenoszenia broni jądrowej nieprzyjaciela, na trasie przelotu własnego lotnictwa dalekiego zasięgu /wykonującego w tej operacji zadania główne/.

Większość z tych zadań wykonywać będzie armia lotnicza. Uderzenia na niektóre obiekty mogą wykonywać także wojska raketowe i artyleria. Do niszczenia niektórych obiektów np. systemu dowodzenia mogą być wykorzystane śmigłowce i grupy dywersyjne. Wojska OPL w czasie poszczególnych nalotów operacji powietrznej muszą być przygotowane do odparcia ewentualnych uderzeń uprzedzających lub odwetowych lotnictwa nieprzyjaciela. Zadania te będą wykonywane niemal równocześnie, stąd potrzeba szczegółowego uzgodnienia współdziałania pomiędzy wszystkimi rodzajami wojsk frontu biorącymi udział w pierwszej operacji powietrznej. W czasie uzgadniania współdziałanie armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk frontu na okres pierwszej operacji powietrznej /wszystkich planowanych nalotów tej operacji/ ustalone są następujące zagadnienia:

- podział obiektów uderzeń pomiędzy lotnictwo /śmigłowce/ i inne rodzaje sił biorących udział w operacji powietrznej;
- terminy i sposoby działań lotnictwa i innych rodzajów wojsk w czasie trwania każdego nalotu operacji powietrznej;

- dowodzenie wspólnymi działaniami i ich zabezpieczenie,
w tym i przedsięwzięcie walki radioelektronicznej.

Na okres operacji powietrznej oddzielnie uzgodnione są zagadnienia współdziałania pomiędzy lotnictwem myśliwskim a wojskami OPL frontu. Wspólne działania tych dwóch środków uzgodnia się na okres każdego nalotu i ustala się: ilość sił, sposoby ich działań bojowych, dowodzenie i zasady realizacji współdziałania.

Uzgodnione współdziałanie lotnictwa z innymi rodzajami wojsk frontu na okres operacji powietrznej na TDW powinno uwzględniać prowadzenie wspólnych działań bojowych w warunkach: uzyskania zaskoczenia nieprzyjaciela; wykonania uprzedzającego uderzenia powietrznego przez nieprzyjaciela, a także wykonania przez nieprzyjaciela uderzenia odwetowego.

W czasie planowania operacji przez sztab frontu celowe jest także szczegółowe uzgodnienie przez dowódcę armii lotniczej z przedstawicielami dowództwa frontu tak zwanych świadczeń wojsk lądowych na korzyść lotnictwa. Chodzi o wyznaczenie konkretnych sił do niszczenia środków OPL nieprzyjaciela na trasach przelotu własnego lotnictwa; planowego uchwytania określonych lotnisk nieprzyjaciela; udzielenie pomocy przez wojska lądowe w odbudowie lotnisk; zapewnienia pierwszeństwa przemarszu rzutów naziemnych lotnictwa na nowe lotniska i realizacji innych przedsięwzięć.

Celowe i uzasadnione jest dążenie obydwu zainteresowanych stron do ustalenia konkretnych przedsięwzięć i terminów ich realizacji, przez określone związki taktyczne i oddziały wojsk lądowych na korzyść armii lotniczej, na głębokość całej operacji frontu. Celowe jest także wydzielenie konkretnych sił odwodowych do wykonania doraźnych przedsięwzięć na korzyść armii lotniczej w trakcie operacji.

Zgodnie z obowiązującą "Instrukcją organizacji współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem frontowym ..." /op.cit./ uzgodnione i ustalone zagadnienia współdziałania między związkami operacyjnymi i rodzajami wojsk frontu /w tym także armią lotniczą/ zestawione zostają w planie współdziałania

wojsk frontu. Plan ten opracowuje pion operacyjny sztabu frontu, tradycyjnie już w formie tabelarycznej, a wyciągi z niego otrzymują zainteresowane armie ogólnowojskowe /Panc/, armia lotnicza oraz szefostwa rodzajów wojsk frontu.

Ustalenia /wytyczne/ dowódcy frontu dotyczące współdziałania lotnictwa z wojskami lądowymi oraz rezultaty szczególnych uzgodnień współdziałania pomiędzy zainteresowanymi armiami i rodzajami wojsk frontu /zestawione w planie współdziałania .../ stanowią podstawę do organizacji i uzgodnień współdziałania lotnictwa z wojskami lądowymi na szczeblu armii ogólnowojskowej /Panc/ oraz dywizji zmeczenizowanej /Panc/.

W organizacji współdziałania w pierwszorzutowych armiach ogólnowojskowych /Panc/ z ramienia armii lotniczej biorą udział przedstawiciele Centrum Dowodzenia Bojowego AL /CDB AL/, rozwijanych przy stanowiskach dowodzenia tych armii. W organizacji współdziałania w pierwszorzutowych dywizjach /DZ, DPanc/ biorą udział składy bojowe Grup Dowodzenia Bojowego /GDB/ lotnictwem, rozwijane przy stanowiskach dowodzenia tych dywizji.

W armiach i dywizjach, podobnie jak na szczeblu frontu, już w trakcie wypracowywania decyzji uzgadnianie jest współdziałanie pomiędzy podległymi związkami i oddziałami, rodzajami wojsk i lotnictwem.

Uzgodnienia te, dotyczące współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem obejmują:

- propozycje wstępnego podziału wysiłku lotnictwa /śmigłowców/ według zadań związków operacyjnych i taktycznych;
- sprecyzowanie zadań wykonywanych wspólnymi siłami lotnictwa, wojsk rakietowych i artylerii, wojsk OPL i innych;
- propozycje wykonania tych zadań wspólnymi siłami, z określeniem sposobów ich wykonania przez lotnictwo i innych wykonawców;
- inne zagadnienia.

Rezultaty tych wstępnych uzgodnień współdziałanie mają wpływ na treść decyzji dowódcy armii /dywizji/ oraz są podstawą do opracowania przynajmniej ramowego planu współdziałania wojsk armii /dywizji/.

W armii i dywizji współdziałanie organizują także ich dowódcy równocześnie ze stawianiem zadań bojowych podległym związkom taktycznym i oddziałom.

I na tych szczeblach dowodzenia podstawą organizacji współdziałania pomiędzy podległymi związkami /oddziałami/, rodzajami wojsk /w tym także z lotnictwem/ są decyzje dowódców armii i dywizji oraz wytyczne dotyczące współdziałania ich przełożonych.

Organizacja współdziałania w armii i dywizji, prowadzona przez dowódców, najczęściej na podstawie opracowanego planu współdziałania ma charakter ustaleń /wytycznych/ dyrektywnych, opartych na treści decyzji i wytycznych dotyczących współdziałania szczebla nadrzędnego.

W odniesieniu do lotnictwa dowódcy armii i dywizji ogólnie rzecz biorąc ustalają:

- zadania dla lotnictwa wykonywane samodzielnie i wspólnie z innymi rodzajami wojsk na korzyść armii /dywizji/, w ramach wydzielonego limitu;
- wysiłki lotnictwa /śmigłowców/ do wykonania poszczególnych zadań wykonywanych na korzyść armii /dywizji/ samodzielnie, lub wspólnie z innymi rodzajami wojsk;
- warunki i sposoby współdziałania lotnictwa z innymi rodzajami wojsk armii /dywizji/ w czasie wykonywania wspólnych zadań;
- zadania wykonywane na korzyść lotnictwa, ich wykonawcy, sposoby i terminy ich realizacji.

Organizację współdziałania w armiach i dywizjach kontynuują sztaby, w oparciu o ustalenia swych dowódców, w czasie szczególnego planowania wykonania poszczególnych zadań w toku operacji /działań bojowych/.

W czasie planowania w armii uzgodnione są szczegóły wspólnych działań bojowych lotnictwa, związków taktycznych, wojsk rakietowych i artylerii wojsk OPL i innych rodzajów wojsk na okresy wykonywania poszczególnych zadań bojowych przez armię. Uzgodnienia te dotyczą:

- szczegółowej kolejności wykonywania uderzeń na wybrane obiekty środkami jądrowymi i konwencjonalnymi;
- uzgodnienia działań wojsk OPL i lotnictwa myśliwskiego i praktycznej realizacji współdziałania;
- określania rejonów i obiektów rozpoznania powietrznego na rzecz wojsk lądowych;
- wykorzystania śmigłowców w działaniach armii;
- zapewnienia bezpieczeństwa latania własnych samolotów i śmigłowców w strefach ognia środków OPL;
- przekazywania informacji, treści sygnałów współdziałania i metod doprowadzenia ich do zainteresowanych wojsk;
- innych zagadnień.

W oddzielnym trybie omawiane są przez szefa CDB AL z kompetentnymi przedstawicielami dowództwa lub sztabu armii zagadnienia dotyczące wykonania określonych zadań na korzyść lotnictwa przez wojska armii: uchwytowania lotnisk, obezwładniania środków OPL i innych. Z zasady wykonywanie tych zadań nakazywane jest przez front.

W czasie omawiania tych zagadnień szef CDB AL występuje jako rzecznik dowódcy AL upoważniony do precyzowania zadań i przedsięwzięć, czasów ich realizacji itp.

Rezultaty uzgodnień współdziałania lotnictwa ze związkami taktycznymi i rodzajami wojsk armii znajdują swoje odbicie w opracowywanym przez sztab armii planie współdziałania wojsk armii, w planie użycia wojsk rakietowych i artylerii, planie obrony powietrznej wojsk armii, a także planie użycia lotnictwa w operacji zaczepnej armii opracowywanym przez skład bojowy CDB AL.

W dywizjach zmechanizowanych /Panc/ szczególnie współdziałanie lotnictwa /śmigłowców/ z wojskami dywizji i rodzajami wojsk uzgadnia szef grupy dowodzenia bojowego /GDB/ lotnictwem.

Uzgodnienia te dotyczą:

- zadań wykonywanych przez lotnictwo na korzyść dywizji oraz zadań wykonywanych wspólnie z innymi rodzajami wojsk dywizji;
- wykorzystania śmigłowców w działaniach bojowych dywizji;
- zapewnienia bezpieczeństwa lotów własnego lotnictwa w pasie działań dywizji;
- sygnałów wzajemnej identyfikacji, ostrzeżenia i wskazywania celów.

W dywizji opracowany jest także plan współdziałania, w którym uwidocznione są uzgodnione działania lotnictwa /śmigłowców/ na korzyść wojsk dywizji w różnych okresach jej walki.

Przedstawiony zakres i układ organizacji współdziałania armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk w ramach frontu obejmuje całość zadań realizowanych przez związki i oddziały wszystkich rodzajów lotnictwa bezpośrednio i pośrednio na korzyść wojsk lądowych, według zadań i etapów operacji frontu i armii. Układ organizacji i uzgodnień współdziałania wynika z potrzeb i układów strukturalnych wojsk lądowych, do których dostosowany został system dowodzenia armii lotniczej. System ten zapewnia dowodzenie wszystkimi rodzajami lotnictwa i stwarza dogodne warunki ich współdziałania z wojskami lądowymi.

2. Współdziałanie armii lotniczej z sąsiadami i innymi rodzajami sił zbrojnych

Warunki działań bojowych i walory bojowe armii lotniczej dyktują potrzebę współdziałania jej z sąsiednimi armiami lotniczymi /wchodzącymi w skład innych frontów/; z marynar­ką wojenną i jej lotnictwem; związkami operacyjno-taktycznymi wojsk OPK, a także z lotnictwem dalekiego zasięgu. Z tymi

związkami armie lotnicza sama uzgadnia współdziałanie na podstawie wytycznych wyższych przełożonych /naczelnego dowództwa, dowództwa sił powietrznych/ i wytycznych dowódcy frontu.

Armia lotnicza uzgadnia współdziałanie z sąsiadami /armiami lotniczymi/ najczęściej na okres prowadzenia operacji zaczepnej. Uzgodnień dokonują przedstawiciele dowódców sąsiadujących armii lotniczych /rządziej sami dowódcy/, najczęściej w trakcie przygotowania do operacji zaczepnej. Uzgodnieniu pomiędzy sąsiadującymi armiami lotniczymi najczęściej podlegają następujące zagadnienia:

- zadania bojowe, które celowe jest wykonywać wspólnymi siłami sąsiadujących armii lotniczych /np. kontynuowanie walki o panowanie w powietrzu/;
- zadania bojowe wykonywane przez siły sąsiadujących armii lotniczych w pobliżu linii rozgraniczenia frontów;
- potrzeby i możliwości działań bojowych sił jednej armii lotniczej na korzyść sąsiadującej armii lotniczej;
- wymiana informacji w nalotach lotnictwa nieprzyjaciela;
- wykorzystanie lotnisk jednej armii lotniczej jako lotnisk zapasowych dla sąsiadującej armii lotniczej;
- inne zagadnienia.

Niekiedy może zaistnieć potrzeba uzgodnienia działań sił armii lotniczej w pasie działań bojowych sąsiedniej armii lotniczej: np. w czasie pierwszej operacji powietrznej lub w czasie zwalczania zmasowanych nalotów lotnictwa nieprzyjaciela.

Uzgodnienia współdziałania zestawia się w formie protokołu podpisanego przez dowódców współdziałających armii lotniczych i zatwierdzonego przez dowódców sąsiadujących frontów. Rozwój sytuacji bojowej w trakcie operacji może zmusić do korygowania uzgodnionych wcześniej zagadnień współdziałania pomiędzy sąsiadującymi armiami lotniczymi.

Na podobnych zasadach armie lotnicza uzgadnia współdziałanie z marynarką wojenna i jej lotnictwem.

Uzgodnieniu mogą podlegać:

- szczegóły wykonania określonych zadań bojowych przez armię lotniczą na korzyść marynarki wojennej, lub tylko na korzyść jej lotnictwa;
- szczegóły wspólnego wykonania zadań bojowych przez armię lotniczą i lotnictwo marynarki wojennej na korzyść marynarki wojennej lub na korzyść frontu;
- świadczenia obydwu stron w zakresie wymiany informacji o nieprzyjacielu, wykorzystania lotników, dowodzenia, zabezpieczenia działań bojowych;
- inne zagadnienia.

Przeniduje się szeroki zakres współdziałania armii lotniczej z wojskami OPK. Najczęściej armia lotnicza będzie współdziałać z jednym lub z dwoma korpusami OPK. Współdziałanie to może być realizowane w warunkach kiedy armia lotnicza będzie czasowo bazować w rejonie obrony korpusu OPK, przed przegrupowaniem na kierunek operacyjny, lub w warunkach ścisłego sąsiedztwa armii lotniczej z korpusem OPK broniącym przyfrontowego rejonu.

W obydwu wypadkach współdziałanie armii lotniczej z korpusem OPK obejmować będzie wspólne działania w celu zwalczania nalotów nieprzyjaciela.

W pierwszym wypadku organizatorem wspólnych działań będzie korpus OPK i w myśl jego planów i decyzji siły armii lotniczej w całości, lub ich część, będą wykorzystane do zwalczania nieprzyjaciela powietrznego.

Uzgodnienie współdziałania armii lotniczej z korpusem OPK na taki wariant działań bojowych może obejmować:

- siły armii lotniczej wydzielone do działań bojowych w systemie OPK i warunki ich wykorzystania;
- sposoby wykorzystania sił armii lotniczej w systemie OPK, oraz zasady dowodzenia nimi w czasie działań w tym systemie;
- warunki i sposoby podporządkowywania i wycofywania sił armii lotniczej z korpusu OPK;

- inne zagadnienia.

W praktyce takie uzgodnienie współdziałania jest jednocześnie zapoznaniem dowódcy i sztabu armii lotniczej z planem wykorzystania sił armii lotniczej w systemie OPK i dowodzenia nimi, oraz podstawą do przygotowania związków taktycznych i oddziałów lotnictwa do działań w systemie OPK.

Zadanie bojowe do działań w systemie OPK /o charakterze ogólnym/ oddziały i związki taktyczne lotnictwa otrzymują z armii lotniczej. Precyzują te zadania dowódca korpusów OPK.

W drugim wypadku organizacja współdziałania armii lotniczej z korpusem OPK będzie miała charakter uzgodnień wspólnych działań bojowych pomiędzy sąsiadami.

Armia lotnicza z zasady jako pierwsze będzie zwalczała naloty lotnictwa nieprzyjaciela, informując jednocześnie sąsiadujący korpus OPK o nalocie i rezultatach jego zwalczania. Korpus OPK może natomiast wprowadzać do walki swoje siły lotnicze na wysuniętych rubieżach w strefie odpowiedzialności armii lotniczej. W określonych warunkach może także wydzielać swoje siły do zwalczania nieprzyjaciela powietrznego według decyzji dowódcy armii lotniczej w strefie odpowiedzialności armii lotniczej.

Zagadnienia wynikające z przedstawionego charakteru działań bojowych współdziałających stron będą treścią organizacji ich współdziałania.

Uzgodnione zagadnienia współdziałania armii lotniczej z korpusem OPK, według wariantów przewidywanych wspólnych działań bojowych, zestawiane są w formie planu współdziałania, który zatwierdzą: dowódca frontu i dowódca wojsk OPK.

Armia lotnicza bardzo często będzie uzgadniać współdziałanie z lotnictwem dalekiego zasięgu na okres prowadzenia pierwszej operacji powietrznej na TDW, niekiedy także na okres wykonywania innych zadań.

Uzgodnienie współdziałania najczęściej będą prowadzić delegowani przedstawiciele zainteresowanych stron - LDZ i AL.

Ich treść obejmować może ustalenie zadań armii lotniczej wykonywanych na korzyść lotnictwa dalekiego zasięgu w czasie kolejnych nalotów pierwszej operacji powietrznej, a przede

wszystkim obezwładnianie w określonym terminie środków OPL nieprzyjaciela, jego lotnisk i obiektów systemu dowodzenia na trasach przelotu lotnictwa dalekiego zasięgu. Uzgodnieniu mogą podlegać także zagadnienia zabezpieczenia /nawigatorskiego, radiolokacyjnego, lotniakowego/ przelotu lotnictwa dalekiego zasięgu w czasie pierwszej operacji powietrznej a czasami na okres wykonywania innych zadań przez LDZ. Uzgodnienia dotyczące współdziałania armii lotniczej z lotnictwem dalekiego zasięgu zestawiane są także w formie protokołu, podpisywanego przez przedstawicieli stron zatwierdzonego przez ich przełożonych.

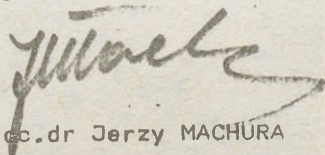

Z A K O Ń C Z E N I E

Przedstawiony żarye organizacji współdziałania armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk i sił zbrojnych jednoznacznie wskazuje wielkość i znaczenie tego problemu w całokształcie działalności armii lotniczej.

Od właściwie zorganizowanego współdziałania z wojskami lądowymi, sąsiadami, innymi rodzajami sił zbrojnych w większości wypadków uzależnione jest wykonanie zadań przez armię lotniczą. Dlatego dowódca i sztab armii lotniczej problematyce tej muszą poświęcać dużo uwagi, tak w czasie przygotowania do działań bojowych, jak i w czasie ich prowadzenia.

Przedstawiony układ i treść organizacji współdziałania armii lotniczej z innymi rodzajami wojsk i sił zbrojnych może służyć jako modelowy przykład do stosowania w czasie rozważań teoretycznych i ćwiczeń prowadzonych w naszej uczelni.

płk doc.dr Jerzy MACHURA

wydrukowano w 30 egz.
Egz.nr 1-30 Bibl.Gł.DZS
Wyk.płk Machura
Druk D.S.dn.12.3.79 r.
Druk ASG WP nr pf 710/WW

~~1043595~~

